

Het College van burgemeester en Wethouders
van de gemeente Assen / gemeenteraad Assen
Postbus 30018
9400 RA Assen

Onderwerp: Advies Raadsnotitie “Keuzes voor het sociaal domein”

Assen, 18 september 2018

Geacht college en gemeenteraad,

Graag geven wij onze reactie op de raadsnotitie ‘keuzes voor het sociaal domein’.

Uiteraard staan we achter de inspanningen van college en raad om de huidige tekorten op het Sociaal Domein als noodzakelijke basis te nemen voor het toekomstige financiële fundament van de diverse sociale voorzieningen. Met u beseffen wij dat dit zal moeten leiden tot aanpassingen in het aanbod en bezuiniging op de uitgaven. Tegelijkertijd moeten we constateren dat voor ons als participatieraad op dit moment niet te overzien is welke keuze waartoe zal leiden.

De verschillende opties en suggesties die in de nota naar voren worden gebracht zijn naar onze mening nog slechts summier beschreven en voor het maken van daadwerkelijke keuzes nog te weinig uitgewerkt, doorgemeten en onderbouwd. Dit maakt het lastig om de consequenties en effecten van de aangedragen maatregelen en ingrepen goed te overzien. Naar ons idee een voorwaarde voor het weloverwogen maken van juist die keuzes die de kwaliteit en de breedte van het huidige aanbod zo goed en zo veel als mogelijk in stand houden, terwijl toch tegelijkertijd de kosten voldoende zullen afnemen.

Van meet af aan ondersteunt de Participatieraad Assen het Bestuursakkoord 2018 - 2022 waarin vooral de belangrijkste uitgangspunten van de Kadernota Sociaal Domein worden onderschreven.

Assen is rijk aan verenigingen, vrijwilligersorganisaties en vele wijken hebben een sociale cohesie. Zij vormen het hart van de sociale infrastructuur en daarmee ook een eerste vangnet voor kwetsbare inwoners. De invulling van de rol van de gemeente is van essentieel belang. De dialoog met inwoners en organisaties blijft zeer belangrijk.

In het belang van een integraal beleid dienen o.i. - behalve het onderwijs en de bekende maatschappelijke partners, vrijwilligersorganisaties etc. - ook de Ouderenverenigingen, de verenigingen van Mede Nederlanders en Statushouders te worden betrokken. Daarmede ontstaat een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de gang van zaken betreffende het Sociaal Domein. Het Sociaal Domein als slagboom voor vele andere beleidsvelden!

Gelet op de decentralisatie van taken en bevoegdheden op het terrein van het sociaal domein van de Rijksoverheid naar de Gemeenten, gepaard gaande met bezuinigingen, is het probleem van de dreigende tekorten een gegeven. De invloed van de gemeenten behalve ‘een effectieve lobby’ is gering.

Belangrijk is de vraag: hoe kunnen de inkomsten en uitgaven beter in balans worden gebracht zonder aantasting van de kwaliteit van zorg en ondersteuning voor de meest kwetsbaren in onze gemeente. De politiek moet uiteindelijk nu of later keuzes maken.

Vooralsnog stelt het college voor om via de weg van een vloeiende overgang de uitgaven terug te brengen binnen de beschikbare middelen.

Voor 2018 kunnen de ingeschatte tekorten worden gedekt binnen het raam van een sluitende begroting en/of beschikbare budgetten vanuit de Rijksoverheid.

Voor de begroting 2019 en het meerjarenperspectief - waarbij wordt geanticipeerd op een budget overschrijding beschermd wonen - is er nog slechts 2,3 miljoen euro beschikbaar voor het neutraliseren van eventuele tekorten. Bij een 'still stand beleid' zullen de tekorten structureel toenemen.

Het recht en de kwaliteit van Zorg en Ondersteuning blijft voor de Participatieraad voorop staan!

Uw college stelt voor aanvullende maatregelen te treffen:

Preventieve maatregelen:

Preventie (bv-wijkteams/huisartsen). Hierdoor kan een andere selectie, verwijzing en doorstroming ontstaan. Is te overzien welke verschuivingen zich hierdoor kunnen voordoen? Een actuele en goede sociale kaart zien we als een belangrijke voorwaarde hierbij. De Participatieraad ondersteunt het voornemen meer in te zetten op preventie, maar wijst op de risico's dat hierdoor mogelijk bewoners buiten de boot gaan vallen. Ook preventief optreden in die zin is wat ons betreft aan de orde.

Preventie wordt steeds belangrijker. Vroegtijdig ingrijpen maakt dat lichte interventies nog effectief (kunnen) zijn. Vroegsignalering is en blijft essentieel.

Bijv.: Jongerenwerk zit soms nog voor de toegangspoort en veel van wat zij doen is soms niet duidelijk zichtbaar of meetbaar. Jongerenwerk moet zich goed positioneren in het veranderde zorgveld en het veld goed overzien!

Daarnaast wordt het steeds lastiger de kwetsbare jeugd te vinden.

Ook preventiemaatregelen t.b.v. de ouders zijn van essentieel belang.

Wanneer worden de projecten uit de experimenteerruimte geëvalueerd? (Wat kunnen wij hiervan leren?) Hoe kunnen deze bijdragen aan kwalitatief goedkopere ondersteuning en hulp? Ook in preventieve zin.

Asser Samenwerking:

We kunnen hiermee instemmen, met een aantal aantekeningen, en mits het leidt tot:

- Verandering en vereenvoudiging van de toegang:
- Vindbaar, zichtbaar, laagdrempelig en begrijpelijk als basis
- Juiste deskundigheid achter het loket en juiste doorverwijzing
- Het voorkomen van klantwerving door zorgaanbieders
- Het prevaleren van cliëntenbelangen boven organisatiebelangen
- Goede en adequate voorlichting
- Garantie van klantvriendelijkheid

Voorts:

- Beperking van de toegang vindt de Participatieraad Assen akkoord, maar er mogen geen slachtoffers vallen. De Participatieraad Assen is heel nieuwsgierig naar de uitvoering hiervan!
- Het aantal loketten verminderen is akkoord maar het moet wel gepaard gaan met een intensieve voorlichting. De klantvriendelijkheid blijft hoog in het vaandel!
- De mens achter het loket blijft representatief en moet proactief te blijven.
- In het proces tot uitvoering van de Transformatieakkoorden dienen o.i. vooral in de eerste twee jaar regelmatig (bijv. per 6 mnd.) een evaluatie plaats te vinden zodat waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd.

Maatregelen aan de aanbodzijden:

Deze maatregelen kunnen voor bezuinigingen zorgen, maar de Participatieraad Assen hoopt dat hierbij kritisch gekeken zal worden naar wat de gevolgen van deze bezuinigen zijn en of er geen bewoners verstoten blijven van hulp en voorzieningen of in een isolement terecht komen.

Aanbod meer in lijn brengen met de wettelijke vereisten? En hanteren van wachttijden? Bij deze maatregelen moet men wel zeer zorgvuldig te werk gaan, immers, behalve dat het afbreuk doet aan het sociaal gezicht van de gemeente spelen ook de emoties en zorg van de klant een rol. Het kan een aantasting van de leefbaarheid van de meest kwetsbaren in Assen betekenen.

Het hanteren van wachttijden als maatregel vindt de Participatieraad minder geslaagd en absoluut niet wenselijk.

Maatwerk is essentieel! Het mag niet leiden tot ernstige aantasting van de kwaliteit.

Bedrijfsvoering:

Wij vinden dit prima voorstellen

De overlapping tussen Wmo en Participatiewet wordt aangehaald. Het meer combineren van budgetten vinden wij een goede zaak.

De overlapping tussen Wmo en Participatiewet is aangehaald. Prima! Dus meer combineren van budgetten.

Verder: Durf beslissingen te nemen (durf ook fouten te maken als je maar kan verantwoorden)

Als het niet kan zoals het moet dan moet het maar zoals het kan!

DOE MEER MET ONGEVEER!

Conclusie:

De Raadsnotitie is een opsomming van suggesties en ideeën. Hierdoor kunnen wij ook geen concrete adviezen geven. De nadere uitwerking vindt onder meer plaats in de Transformatieakkoorden met de maatschappelijke partners. Daarmee ontstaat er meer gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de gang van zaken in het sociale domein, zowel inhoudelijk als financieel.

Gelet op het vorenstaande en het maatschappelijk belang om de ingezette transformatie te kunnen continueren stelt de Participatieraad voor om bij het aangaan van de eerder genoemde akkoorden van meet af aan te worden betrokken.

Tenslotte:

Wij vertrouwen met onze suggesties ten behoeve van dit raadsbesluit een goede bijdrage te hebben kunnen leveren. We willen u verzoeken om de Participatieraad over de verdere uitwerking van één en ander te informeren.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

De Participatieraad

Roy Kraft van Ermel ,

R. Haan

Voorzitter

Secretaris